

ЛЮДИ НАУКИ:
ЗНАКОВІ ІМЕНА

КАЛИТКА

ВАЛЕНТИНА ВАСИЛІВНА

Пам'яті науковця

ВАЛЕНТИНА ВАСИЛІВНА КАЛИТКА (1946 – 2017)

Вчена-хімік, доктор
сільськогосподарських наук,
професорка, засновник наукової
школи «Ефективне використання
антиоксидантів у виробництві та
зберіганні сільськогосподарської
продукції»

Валентина Василівна Калитка народилась 25 травня 1946 року в селі Потоки Таращанського району Київської області. Закінчивши школу із золотою медаллю, вступила на хімічний факультет Чернівецького державного університету, де отримала диплом із відзнакою (1969). Подальшу долю вирішила пов'язати з наукою: 1973 року закінчила аспірантуру і почала працювати в науково-дослідній лабораторії кафедри органічної хімії ЧДУ, де у 1975 році захистила кандидатську дисертацію: «Исследование некоторых хинолиниевых соединений и жирно-ароматических кетонов в реакции Ортолева-Кинча» за спеціальністю «Органічна хімія».

У 1977 році Валентину Калитку обрали на посаду старшого викладача кафедри хімії Мелітопольського державного педагогічного інституту, а впродовж 1979 -1985 років вона працювала у цьому вузі завідувачем кафедри органічної та біологічної хімії. Вчене звання доцента отримала у 1983 році.

З 1987 року Валентина Калитка працювала доцентом кафедри хімії та біохімії біологічного факультету Запорізького державного університету. Підготовка лекційних курсів з органічної та біологічної хімії стимулювали розширення наукового пошуку нових біологічно активних речовин антиоксидантного типу.

Протягом 1992-95 років Валентина Василівна опублікувала цілу низку наукових статей, отримала патенти: «Способ кормления птицы», «Способ подготовки плодов к хранению», «Способ стабилизации каротина в травяной муке», «Способ стимуляции воспроизводительных свойств птиц» та ін. За результатами проведених досліджень у 1995 році В. В. Калитка захистила докторську дисертацію «Дослідження біологічних властивостей комплексних водо- та жиророзчинних антиоксидантів та їх впливу на антиоксидантну систему захисту організму курей».

Упродовж 1995-2017 років Валентина Калитка працювала завідувачем кафедри загального землеробства в Таврійському державному агротехнологічному університеті, де 1997 року отримала вчене звання професора. Очолювала НДІ агротехнології та екології ТДАТУ.

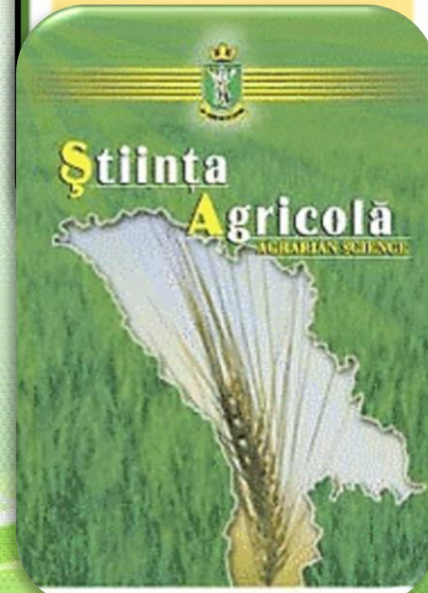
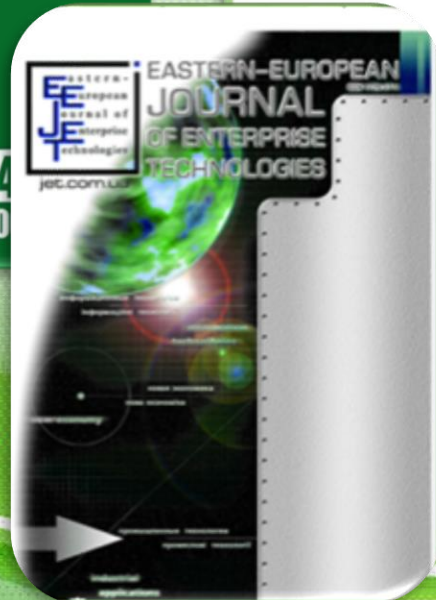

Плідна праця Валентини Василівни відзначена орденом Княгині Ольги III ступеня (2004 р.), знаком «Відмінник аграрної освіти та науки» III і II ступенів (2002 р., 2009 р.), трудовою відзнакою «Знак Пошани» (2008 р.), Почесною грамотою Запорізької обласної ради, Почесною відзнакою Аграрного союзу України, Почесним званням «Заслужений працівник освіти України», Орденом «За заслуги перед Запорізьким краєм» III ступеня, Почесною грамотою Верховної Ради України.

Науковий доробок д.с.г.н, професора В. В. Калитки складає понад 200 робіт у вітчизняних та закордонних наукових фахових виданнях, біля 40 патентів на винаходи.

Валентина Василівна Калитка активний учасник Всеукраїнських та Міжнародних конференцій. Результати своїх наукових досліджень завжди намагалась впроваджувати у сільськогосподарське виробництво, зокрема, надаючи консультації аграріям, приймаючи участь у заходах Дня поля.

Наукова школа «Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції»

Протягом 1992-95 років Валентина Василівна опублікувала цілу низку наукових статей, отримала патенти: «Спосіб кормлення птиці», «Спосіб підготовки плодів к хранению», «Спосіб стабілізації каротина в травяній муке», «Спосіб стимуляції воспроизводительных свойств птиц» та ін. За результатами проведених досліджень у 1995 році В. В. Калитка захистила докторську дисертацію «Дослідження біологічних властивостей комплексних водо- та жиророзчинних антиоксидантів та їх впливу на антиоксидантну систему захисту організму курей». В цей період і відбувалося зародження наукової школи «Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції», з'явилися перші однодумці і послідовники.

Адже діяльність наукової школи передбачає продукування не тільки наукових ідей, а і виховання нового покоління вчених, без чого неможливі збереження традицій та передача досвіду.

СПАДКОЄМЦІ ІДЕЙ

Спираючись на особистий досвід наукової підготовки, Валентина Василівна продовжила дослідження, стала ідейним натхненником і лідером наукової школи. Діяльність дослідників була направлена на розробку комплексних антиоксидантів та їх використання у птахівництві, рослинництві і при зберіганні плодоовочевої продукції.

Учасниками наукової школи були розроблені високоефективні регулятори росту антистресової дії, які широко використовуються у аграрному виробництві. В науковій школі професора В. В. Калитки розробляються питання індукування стійкості рослин і тварин з допомогою комплексних антиоксидантних препаратів широкого спектра біологічної дії.

Успіхи наукового колективу школи представлені в численних дисертаційних роботах. Дисертація є підсумком науково-дослідної роботи автора, а керівництво дисертаційними дослідженнями є найскладнішим в педагогічній діяльності. Для реалізації дослідницьких програм наукової школи учні повинні «побачити» завдання очима вчителя, провести дослідження і зробити особисті висновки.

Валентина Василівна змогла об'єднати колектив, знайти підхід до кожного дослідника, спрямувати роботу на отримання якісного результату.

Під керівництвом д.с.г.н, професорки В. В. Калитки захищено три докторські та 10 кандидатських дисертацій.

Докторські дисертації

- ❖ Данченко О. О. (2010)
- ❖ Прісс О. П. (2017)
- ❖ Сердюк М. Є. (2018)

Кандидатські дисертації

- ❖ Сухаренко О. І. (2003)
- ❖ Колесніков М. О. (2003)
- ❖ Коломоєць О. В. (2004)
- ❖ Єременко О. А. (2006)
- ❖ Герасько Т. В. (2008)
- ❖ Покопцева Л. А. (2009)
- ❖ Безменнікова В. М. (2010)
- ❖ Золотухіна З. В. (2015)
- ❖ Карпенко К. М. (2019)
- ❖ Клепакова Ю. О. (2019)

ВИЗНАННЯ ТА ПАМ'ЯТЬ

НАУКОВЦІ УКРАЇНИ-ЕЛІТА ДЕРЖАВИ

Калитка Валентина Василівна
Директор НДІ агротехнологій та екології Таврійського державного агротехнологічного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор

Валентина Калитка народилась 25 травня 1946 року в селі Потоки Таращанського району Київської області. Закінчивши школу із золотою медаллю, вступила на хімічний факультет Чернівецького державного університету, де отримала диплом із відзнакою. Подальшу долю вирішила пов'язати з наукою: 1973 року закінчила аспірантуру і почала працювати в науково-дослідній лабораторії кафедри органічної хімії ЧДУ, де у 1975 році захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю «Органічна хімія». У цій роботі Валентина Василівна дослідила синтез і властивості біологічно активних похідних піридину і хіноліну. 1977 року Валентину Калитку обрали на посаду старшого викладача кафедри хімії Мелітопольського державного педагогічного інституту, а впродовж 1979-1985 років вона працювала у цьому вузі завідувачем кафедри органічної та біологічної хімії. Вчене звання доцента отримала у 1983 році. З 1987 року Валентина Калитка працювала доцентом кафедри хімії та біохімії біологічного факультету Запорізького державного університету. Підготовка лекційних курсів з органічної та біологічної хімії стимулювали розширення наукового пошуку нових біологічно

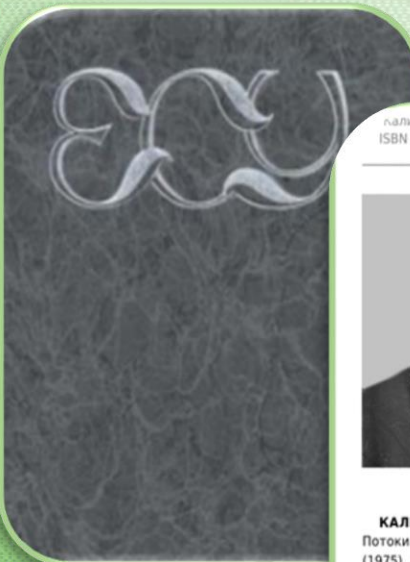
80 років від дня народження КАЛИТКИ ВАЛЕНТИНИ ВАСИЛІВНИ (1946-2017)

Доктор сільськогосподарських наук, професор, засновник наукової школи «Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції»

Народилась 25 травня 1946 року в селі Потоки Таращанського району Київської області. Закінчивши школу із золотою медаллю, вступила на хімічний факультет Чернівецького державного університету, де отримала диплом із відзнакою (1969). Подальшу долю вирішила пов'язати з наукою: 1973 року закінчила аспірантуру і почала працювати в науково-дослідній лабораторії кафедри органічної хімії ЧДУ, де у 1975 році захистила кандидатську дисертацію: «Исследование некоторых хинолиниевых соединений и жирноароматических кетонов в реакции Ортолева-Кинча» за спеціальністю «Органічна хімія».

У 1977 році Валентину Калитку обрали на посаду старшого викладача кафедри хімії Мелітопольського державного педагогічного інституту, а впродовж 1979-1985 років вона працювала у цьому вузі завідувачем кафедри органічної та біологічної хімії. Вчене звання доцента отримала у 1983 році.

Калитка Валентина Василівна. Енциклопедія Сучасної України (2012) ISBN 966-02-2074-X

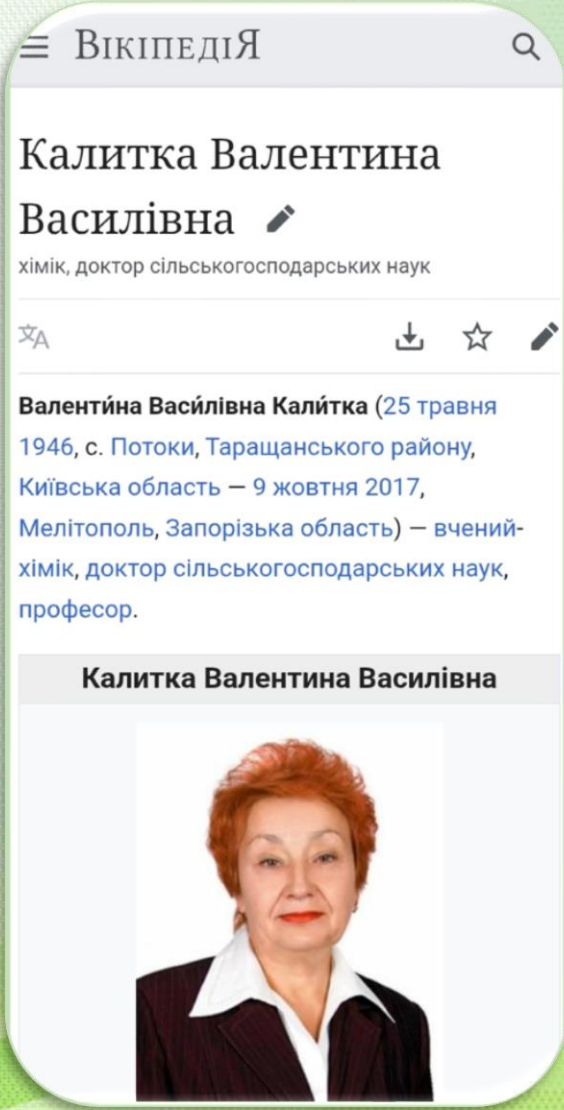
хімії Запорізького університету; від 1995 — завідувач кафедри заг. землеробства, від 2008 — директор НДІ агротехнологій та екології Таврій. агротехнол. університету (Мелітополь). Вивчає роль системи антиоксидант. захисту організму; розробляє технології застосування антиоксидантів для підвищення ефективності вирощування і тривалого зберігання продукції рослинництва.

Основні праці

Антиоксидантові властивості продуктів взаємодії амінокислот з вуглеводами в умовах реакції Майларда // УБЖ. 1995. Т. 67, № 2; Фактори антиоксидантного захисту у крові та печінці фазанів під час онтогенезу // Там само. 2004. Т. 76, № 6; Критеріальний показник ефективності зберігання плодів абрикоса, оброблених антиоксидантним препаратом АОК-М // Наук. вісн. Нац. університету біоресурсів і природокористування України. К., 2009. Вип. 132; Біохімічні аспекти екзогенної індукції системи антиоксидантного захисту печінки гусят // 36. наук. пр. Білоцерків. аграр. університету. 2010. Вип. 2(70); усі - співавтор.

О. О. Данченко

КАЛИТКА Валентина Василівна (25. 05. 1946, с. Потоки Таращан. р-ну Київ. обл.) — біохімік. Канд. хім. (1975), д-р с.-г. (1995) н., професор (1997). Закін. Чернів. університет (1969), де відтоді й працювала. Від 1977 — у Мелітоп. пед. інституті; від 1979 — завідувач кафедри орган. і біохімії; від 1987 — доцент кафедри хімії та біо-

Калитка Валентина

Василівна

хімік, доктор сільськогосподарських наук

Валентина Василівна Калітка (25 травня 1946, с. Потоки, Таращанського району, Київська область – 9 жовтня 2017, Мелітополь, Запорізька область) – вчений-хімік, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Калитка Валентина Василівна

**Доктор сільськогосподарських наук, професор
Валентина Василівна Калитка
(1946 - 2017)**

Упродовж 1995-2010 років Валентина Василівна працювала завідувачкою кафедри загального землеробства ТДАУ. З 2008 року очолювала НДІ агротехнології та екології ТДАУ.

У 1995 році захистила докторську дисертацію. Спираючись на особистий досвід наукової підготовки, Валентина Василівна продовжила дослідження, стала ідейним натхненником і лідером наукової школи «Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції».

Згодом колектив школи визначив основні напрями наукових досліджень:

- вивчення функціонування системи антиоксидантного захисту сільськогосподарської птиці;
- розробка комплексних антиоксидантів для захисту сільськогосподарських культур;
- розробка технології використання екологічно безпечних біоантиоксидантів при зберіганні плодоовочевої продукції;
- розробка технології використання регуляторів росту і біодобрив у системі органічного землеробства.

Калитка Валентина Василівна // Науковці України — еліта держави - Київ : ЛОГОС Україна, 2010. – С. 55. – Режим доступу: <http://logosukraine.com.ua/project/index.php?project=nued&id>.

Калитка Валентина Василівна // Календар знаменних і пам'ятних дат в історії сільськогосподарської дослідної справи України на 2026 рік / ННСГБ. – Київ, 2025. – С. 60-62.

Калитка Валентина Василівна / О. О. Данченко // Енциклопедія Сучасної України / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10547>.

Калитка Валентина Васильевна // Кто есть кто на Мелитопольщине : инф.-биогр. сборник. – Харьков, 2004. – С. 300.

Калитка Валентина Василівна // Фундатори університетської науки: віртуальна виставка / Г. Д. Попазова, Н. В. Шульга; наукова бібліотека. – Мелітополь, 2019. – 29 сл.

Ефективне використання антиоксидантів у виробництві та зберіганні сільськогосподарської продукції: наукова школа д. с.-г. н., професорки В. В. Калитки: історико-бібліографічний нарис / Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Дмитра Моторного; укладачка С. В. Вовченко; наук. конс. д. с-г. н. О. А. Єременко. – Мелітополь, 2019. – 48 с.

Ютуб канал ТДАТУ
<https://www.youtube.com/watch?v=cPL18Soc9pk>

У 2017 році пішла з життя д. с. г. н., професорка, керівник наукової школи Валентина Василівна Калитка. На її честь в університеті відкрита пам'ятна дошка, а кафедру, яку вона очолювала, перейменовано у кафедру рослинництва імені професорки В. В. Калитки.